

Sigdal kommune

3350 Prestfoss

Brevet er sendt per e-post til: post@sigdal.kommune.no

Rapport etter forurensningstilsyn ved Båsheim laguneanlegg og Grasvikmoen laguneanlegg

Sammendrag

Fylkesmannen gjennomførte 11. november 2015 forurensningstilsyn ved Båsheim laguneanlegg og Grasvikmoen laguneanlegg i Sigdal. Tilsynet ble gjennomført som en inspeksjon. Denne rapporten beskriver avvik, og andre forhold, som ble avdekket under inspeksjonen. Rapporten beskriver også oppfølging etter inspeksjonen. Den er å anse som endelig hvis vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen 14. desember 2015.

Fylkesmannen avdekket to avvik under inspeksjonen. Avvikene gjaldt følgende:

- Sigdal kommune overvåket ikke laguneanleggenes resipienter.
- Kommunen har fått tilført mer slam til laguneanleggene enn det som er tillatt.

Vi ber om at virksomheten innen 1. mars 2016 sender Fylkesmannen en plan for retting av avvikene. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet under eget punkt.

Virksomheten skal betale 4 700 kr i gebyr for inspeksjonen.

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør

Håkon Dalen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift. Dokumentet er bare sendt elektronisk.

Diverse informasjon

Dato for inspeksjonen: 11. november 2015	Rapportnummer: 2015.002.I.FMBU
Forrige inspeksjon: 22. oktober 2010	
Kontaktperson for virksomheten: Torstein Helgetveit	Til stede fra Fylkesmannen: Håkon Dalen

Kontrollert virksomhet

Navn: Båsheim laguneanlegg og Grasvikmoen laguneanlegg, eid av Sigdal kommune	E-post: post@sigdal.kommune.no
Besøksadresse: Prestfoss, Sigdal	Telefon: 32 71 14 00
Organisasjonsnr.: 974639866	Kommune: 0621 Sigdal
Anleggsaktivitet: Slambehandling	Anleggsnr.: 0621.0012.01
Risikoklasse: 4	Tillatelse gitt: 22. mai 2002
	Tillatelse sist endret: –

Bakgrunn for inspeksjonen

Fylkesmannen gjennomførte inspeksjonen for å kontrollere om Sigdal kommune for Båsheim og Grasvikmoen laguneanlegg overholder gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte tilsyn.

Tema for inspeksjonen var som følger:

- drift
- utslippskontroll
- tillatelse
- internkontroll

Rapporten beskriver avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen, innen områder der Fylkesmannen er forurensningsmyndighet. Rapporten gir altså ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: et forhold som Fylkesmannen mener er nødvendig å påpeke for å ivareta det ytre miljøet, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

Resultater fra inspeksjonen

Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Sigdal kommune overvåket ikke laguneanleggenes resipienter.

Avvik fra:

Virksomhetens utslippstillatelse punkt 7.1, og internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 7.

Kommentarer:

Grunnvannet nedstrøms laguneanleggene på Båsheim og på Grasvikmoen er resipienter/mottakssted for sigevann fra lagunene. Dette grunnvannet skal overvåkes, slik at kommunen, Fylkesmannen og andre kan få informasjon om tilstanden på dette grunnvannet, og om sigevannet fra lagunene overbelaster grunnvannet eller eventuelt nedstrøms overflatevannforekomster. Ved begge laguneanleggene var det ved tilsynet satt ned grunnvannsbrønner som kunne brukes for å ta ut vannprøver fra grunnvannet. Men kommunen hadde ikke kommet i gang med uttak av vannprøver. Dette avviket fra virksomhetens utslippstillatelse var ikke dokumentert som en del av virksomhetens internkontroll.

Kommunen må sørge for at grunnvannet nedstrøms Båsheim og Grasvikmoen laguneanlegg blir overvåket. Videre mener vi at dette avviket skal dokumenteres i samsvar med internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 7.

Når det gjelder plassering av brønner for overvåking av sigevannet, mener Fylkesmannen det er trolig at brønnene er plassert slik at vannprøver derfra representerer grunnvannet nedstrøms laguneanlegget. Og så mener vi at begrunnelsen for valg av overvåkingssteder, slik som dokumentert i rapporten «Slamlaguner i Sigdal kommune» av 5. desember 2011, er troverdig. Videre mener vi at overvåkingsprogrammet beskrevet i denne rapporten er i samsvar med anbefalingene i Veileder for vannovervåking iht. kravene i vannforskriften versjon 1.5 (www.vannportalen.no), og at resultater fra overvåkingsprogrammet vil gi tilstrekkelig informasjon om grunnvannsresipientene til laguneanleggene.

Ifølge punkt 7.5 i Veileder for vannovervåking iht. kravene i vannforskriften angir verken vannforskriften eller EUs grunnvannsdirektiv når på året grunnvannsprøver skal tas. Veilederen sier likevel at det skal tas hensyn til årstidsvariasjoner, og at prøver tas på omtrent samme tidspunkt hvert år. Vi mener at prøveuttak i mai, etter oppstart av driften av laguneanleggene, og i oktober/november, før vinter-nedtrapping av bruken av lagunene, vil være gode prøvetakingstidspunkt.

For øvrig mener vi det er bra at Sigdal kommune planlegger å overvåke vannmiljøet i elva Horga ved Grasvikmoen laguneanlegg. Den planlagte overvåkingen har mindre omfang/lavere frekvens enn det som er minimum for basisovervåking, jmfør vannforskriften vedlegg V punkt 1.3.4 (4x prøveuttak per år av fysisk/kjemiske parametere). Men prøvetakingsprogrammet inkluderer også uttak av algeprøver. Vi mener derfor resultater fra

dette prøveuttaket vil gi en indikasjon på økologisk tilstand i Horga, og eventuelt endring av den økologiske tilstanden.

Avvik 2

Kommunen har fått tilført mer slam til laguneanleggene enn det som er tillatt.

Avvik fra:

Virksomhetens utslippstillatelse.

Kommentarer:

Ifølge utslippstillatelsen for Båsheim og Grasvikmoen laguneanlegg har Sigdal kommune lov til å få tilført 2 000 m³ avløpsslam ved hvert av anleggene per år. I 2013 ble det tilført 2 505 m³ slam til Båsheim og 3 739 m³ til Grasvikmoen, og i 2014 ble det tilført 2 571 m³ til Båsheim og 2 838 m³ til Grasvikmoen. Ved tilsynet hadde ikke kommunen oversikt over mengder slam tilført i 2015. Ifølge kommunens representanter er slamvolumet til laguneanleggene redusert de siste årene, fordi slam fra septiktanker i Eggedal ledes inn på slammottaket ved Eggedal avløpsanlegg.

Kommunen må sørge for å drive laguneanleggene i samsvar med rammene i tillatelsen, enten ved å redusere volumet slam til laguneanleggene, eller ved å få endret tillatelse til mottak av slam. I den forbindelse viser vi til brev av 21. januar 2012 fra Fylkesmannen til Sigdal kommune, om endret praksis for forvaltning av slambehandling.

Andre forhold

- Sigdal kommune har de siste årene ikke mottatt klager på lukt, eller andre klager, om slamlaguneanleggene ved Båsheim og ved Grasvikmoen.
- Etter avvanning i lagunene, og hygienisering og stabilisering ved langtidslagring i hauger, blir alt slammet fra laguneanleggene spredt på jordbruksarealer i Sigdal.

Oppfølging etter inspeksjonen

Sigdal kommune plikter snarest å få rettet avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber om at dere innen 1. mars 2016 sender oss en skriftlig plan for hvordan avvikene vil bli rettet. Planen skal angi tidspunkt for når avvikene skal være ferdig rettet.

Vi ber om at dere sender tilbakemeldinger per e-post til fmbupost@fylkesmannen.no, gjerne med kopi til kontrolløren (fmbuhda@fylkesmannen.no). Eventuelt kan dere sende tilbakemeldinger per post til Fylkesmannen i Buskerud, postboks 1604, 3007 Drammen.

Gebyr for inspeksjonen

Fylkesmannen er pålagt å kreve gebyr for gjennomførte inspeksjoner i virksomheter med tillatelse etter forurensningsloven. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av inspeksjonene. Båsheim og Grasvikmoen laguneanlegg er plassert i risikoklasse 4. Dette innebærer at virksomheten skal betale 4 700 kr i gebyr for inspeksjonen, jamfør forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes.

Offentlighet i forvaltningen

Den endelige inspeksjonsrapporten vil være tilgjengelig for offentligheten på www.fmbu.no, og på www.norskeutslipp.no, jamfør offentleglova.

Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid virksomheter (internkontrollforskriften)
- korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for det ytre miljøet
- Utslippstillatelse for forurenset sigevann fra laguneanlegg i Sigdal kommune, av 22. mai 2002 (virksomhetens utslippstillatelse)